

વિષય- ૫૦૬

સમાવેશી સંદર્ભમાં બાળકોને સમજવાં

કુલ ગુણ- ૩૦

સ્વાધ્યાય કાર્ય-૧

નોંધ- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. વિકાસના વિવિધ આયામો સમજાવો. બાળકનાં વૃદ્ધિ અને વિકાસમાં કુટુંબ, શિક્ષક અને સમૂહ માધ્યમોની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો (૦૫)

અથવા.

શિક્ષકે બાળકના વિકાસ માટે આનુવંશિકતા (જનીનિક વારસો) અને વાતાવરણ જાણવું શા માટે મહત્ત્વપૂર્ણ છે? કારણો લખો. (૦૫)

૨. શું તમે અનુભવ કરો છો કે આપણા સમાજમાં લિંગભેદ અસ્તિત્વ ધરાવે છે? તમારા ઉત્તરના સમર્થનમાં યોગ્ય ઉદાહરણો આપો. (૦૫)

અથવા

જેંટર (લિંગ) ના ભેદભાવ વગરના સમાજની રચના માટે પરિવાર, સમૂહ માધ્યમો અને શિક્ષકની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો. (૦૫)

સોપેલું કાર્ય- ૨

નોંધ- નીચે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. વર્ગખંડમાં અભિપ્રેરણાની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે સમજાવો (૦૫)

અથવા

ચિંતનકૌશલો શું છે? બાળકોમાં ચિંતનકૌશલોના વિકાસ અર્થે પરિવાર, શિક્ષક તથા શાળાની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો.. (૦૫)

૨. સર્જનાત્મકતાની સંકલ્પના સમજાવો. સર્જનાત્મકતાને પ્રોત્સાહિત કરવા તમે કઈ રીતે અધ્યયન-અધ્યાપન સામગ્રીનો વિકાસ કરશો? સર્જનાત્મકતાને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે ICTની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો. (૦૫)

અથવા

સર્જનાત્મકતાના વિકાસ માટે તમે કઈ પ્રયુક્તિઓ ધ્યાનમાં લેશો? સમજાવો. તમે સર્જનાત્મકતાનું મૂલ્યાંકન શી રીતે કરશો? (૦૫)

સોપેલું કાર્ય- ૩

નોંધ- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧. એક શાળાનું અવલોકન કરો. આ શાળાના એવા બાળકોના જૂથનો અભ્યાસ કરો જેનો શિક્ષણતંત્રમાંથી બહિષ્કાર થવાનો ભય છે. આ બહિષ્કાર થવા પાછળનાં પરિબલો પર વિસ્તૃત અહેવાલ તૈયાર કરો. આ પ્રકારનાં બાળકોના સમાવેશન માટેના ઉપાયો દર્શાવો. (૦૫)

અથવા

તમારી નજીકની બે શાળાઓની મુલાકાત લો. એ શાળાઓમાં અવલોકનના આધારે સમાવેશી શાળાના સંદર્ભમાં સરકાર દ્વારા નક્કી થયેલા માનદંડો આધારિત એક અહેવાલ તૈયાર કરો. અહેવાલના આધારે નિષ્કર્ષ તારવો અને સુધારણા માટેના ઉપાયો સૂચવો. (૦૫)